

Position Paper

Opmerkingen van de VNG op de begroting van het ministerie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BuHa-OS)

In week 44 (27-29 oktober 2020) behandelt u de begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. De VNG vraagt uw aandacht voor de volgende onderwerpen:

- 1 Building back better via programma's op gebied van lokaal bestuur**, met behulp van Nederlandse gemeentelijke expertise, in te zetten via VNG International's Crisis and Transition support unit. Wij vragen om blijvende aandacht voor het versterken van lokaal bestuur in partnerlanden, ook na 2021, mede met het oog op de cruciale rol van gemeenten in en na een crisis.
- 2 Blijvend commitment voor de Sustainable Development Goals (SDG's).** Wij vragen het Rijk om

ook in en na deze crisis blijvend samen op te trekken met medeoverheden, partners uit het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en internationale organisaties in het realiseren van de doelen, in Nederland én in het buitenland.

- 3 Meer samen optrekken met de EU, ook binnen BuHa-OS.** Wij vragen het ministerie en de Nederlandse ambassades actief op zoek te gaan naar mogelijkheden voor samenwerking met de EU in verschillende doellanden, zeker in de huidige programmeringsfase voor het nieuwe Meerjarig Financieel Kader van de EU, mét oog voor het werken aan sterker lokaal bestuur.

1. Building back better via programma's op gebied van lokaal bestuur

Wereldwijd zijn gemeenten aan zet in de aanpak van de coronacrisis en de herstelfase. Gemeenten staan vanaf het begin in de frontlinie; zij zijn cruciaal in het leveren en overreiden houden van publieke diensten, in het monitoren van de lokale corona-impact en in de handhaving van nationale richtlijnen. Maar ook in het uitrollen van herstelplannen en in *building back better*. In de

Nederlandse crisisaanpak is er veel erkenning voor deze cruciale rol en worden er gesprekken gevoerd over reële financiële compensatie voor de extra taken. In partnerlanden is er over het algemeen minder erkenning voor deze rol van gemeenten, ook omdat zij vaak te weinig capaciteit en middelen tot hun beschikking hebben. De VNG en gemeenten zijn zeer bereid om de kennis en kunde over de crisisaanpak te delen, bijvoorbeeld via het *rapid response mechanisme* van VNG International – de

Crisis and Transition Support Unit (CriT). Via dit mechanisme kunnen ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers van Nederlandse gemeenten en de VNG ingezet worden op basis van vragen bij collega's in partnerlanden.

De coronacrisis benadrukt de regierol van de publieke sector bij bedreigingen zoals de coronapandemie. De VNG was daarom verheugd om te lezen dat het kabinet subsidies voor een beter functionerende rechtsorde via een aantal grote, internationaal opererende organisaties op het gebied van democratisering, lokaal bestuur, politieke partijen en parlementen wil gaan financieren in 2021. De VNG en Nederlandse gemeenten voeren al meer dan drie decennia soortgelijke programma's uit, namens en met Nederlandse gemeentelijke expertise.

Wij vragen het Rijk daarom om blijvende aandacht voor het versterken van lokaal bestuur in partnerlanden, ook na 2021, mede met het oog op de cruciale rol die gemeenten vervullen tijdens en na een crisis.

2. Blijvende commitment voor de Sustainable Development Goals (SDGs)

De VNG en gemeenten verwelkomen de blijvende aandacht voor de SDG-agenda als de samenbindende preventie-en weerbaarheidsagenda en het kader voor de bestrijding van de grondoorzaken van armoede, migratie, terreur en klimaatverandering in de begroting BuHa-OS. Ook wij vinden het zaak om de geboekte vooruitgang in het behalen van de SDG's niet verloren te laten gaan als gevolg van de huidige corona-crisis. Daarvoor is niet enkel toewijding en effectieve samenwerking op nationaal, Europees en multilateraal niveau nodig, maar zeker ook op lokaal niveau. De OESO stelde al eerder dat

65% van de 169 targets van de SDG's enkel bereikt kan worden via betrokkenheid en acties van gemeenten. In Nederland heeft bijna 1/3 van de gemeenten zich op dit moment gecommitteerd aan de internationale agenda voor duurzame ontwikkeling. Daarnaast grijpen diverse Nederlandse gemeenten de coronacrisis aan om duurzaam terug te bouwen, met behulp van de Global Goals.

Wij vragen het Rijk om ook in en na deze crisis blijvend samen op te trekken met medeoverheden, partners uit het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en internationale organisaties in het realiseren van de doelen, in Nederland én in het buitenland.

3. Meer samen optrekken met de EU, ook binnen BuHa-OS

Wij zijn bezorgd over de toenemende druk op de begroting BuHa-OS, met de acute noden in partnerlanden als gevolg van de crisis en de extra opgaven op gebied van *building back better* die hieruit voortvloeien. In de nieuwe context is het blijvend relevant dat Nederland haar kennis en kunde deelt met de rest van de wereld en processen van democratisering van decentralisatie in partnerlanden ondersteunt. Juist als het BuHa-OS budget terugloopt is het voor Nederland nog belangrijker om samen op te trekken met bijvoorbeeld de EU, bijvoorbeeld via *delegated cooperation*, wil zij haar doelen kunnen blijven realiseren.

Wij vragen het ministerie en de Nederlandse ambassades actief op zoek te gaan naar mogelijkheden voor samenwerking met de EU in verschillende doellanden, zeker in de huidige programmeringsfase voor het nieuwe Meerjarig Financieel Kader van de EU, mét oog voor het werken aan sterker lokaal bestuur.